

ECO KARST - Ekosistemske storitve kraških zavarovanih območij – gonilne sile za trajnostni razvoj na lokalni ravni

Zavod za gozdove Slovenije (ZGS) razvojno raziskovalno dejavnost izvaja pretežno v okviru dela na domačih in mednarodnih razvojnih in raziskovalnih projektih ter s sodelovanjem pri raziskavah, ki jih izvajajo raziskovalne institucije. V letu 2018 je poudarek predvsem na izvajanju mednarodnih razvojnih projektov, ki jih je ZGS uspešno pridobil na mednarodnih razpisih. Razvojno delo je usmerjeno predvsem v izboljšanje podlag za delo na ključnih strokovnih področjih zavoda in iskanje odgovorov na pomembnejša odprta strokovna vprašanja v zvezi z gozdom in usmerjanjem njegovega razvoja.

Eden od takšnih projektov je tudi projekt ECO KARST, ki se izvaja v okviru Interreg transnacio-

nalnega programa Podonavje in kjer ZGS nastopa kot vodilni partner. Potrjen je bil v oktobru 2016, izvajati se je začel v začetku leta 2017.

Poglavitni cilj projekta ECO KARST je na osnovi ovrednotenih ekosistemskih storitev prispevati k ohranjanju in trajnostnem razvoju kraških bio-regij na območju Podonavja. Z izmenjavo informacij ter prenosom znanja in izkušenj bodo ključne ekosistemske storitve v izbranih pilotnih območjih valorizirane - ovrednotene in kartirane. To bo povečalo možnosti za trajnostno rabo naravnih virov, hkrati pa ugotovilo potencialne za podjetja, ki lahko s trajnostnimi poslovnimi modeli istočasno povečujejo biotsko raznovrstnost in povečujejo socio-ekonomski razvoj kraških bioregij.

Slika 1: Lokacije pilotnih območij

Gozdarstvo v času in prostoru

ECO KARST obsega sedem pilotnih območij - zavarovanih kraških območij (parkov) v sedmih državah na območju Podonavja (Slika 1). V Sloveniji je pilotsko območje Notranjski regijski park. Rezultat projekta bo izboljšanje upravljanja in trajnostni razvoj kraških bio-regij ter zagotovljen prenos izdelanih poslovnih modelov k dejanskim uporabnikom – ciljnim skupinam, ki bodo modele lahko uporabile same ali pa jih ponudile lokalnim podjetjem. V okviru projekta bo izdelanih sedem akcijskih načrtov za vseh sedem pilotnih območij, in skupna strategija upravljanja s kraškimi območji, ki bo vključevala tudi izhodišča

za zagon sonaravnega podjetništva. ZGS je vodilni partner, v projekt so vključeni še partnerji iz Avstrije, Madžarske, Nemčije, Romunije, Hrvaške, Srbije, Bosne in Hercegovine ter Črne Gore. Trajanje projekta je od 1. 1. 2017 do 31. 6. 2019.

Dodatne informacije: Zavod za gozdove Slovenije, mag. Aleksander Golob (vodja projekta), tel: +386 14700 081, aleksander.golob@zgs.si

Davorin Rogina

7 zavarovanih območij iz 7 držav:

- 1 Notranjski regijski park, Slovenija
- 2 Naravni park Žumberak-Samoborsko gorje, Hrvaška
- 3 Narodni park Kalkalpen, Avstrija
- 4 Narodni park Bükk, Madžarska
- 5 Narodni park Apuseni, Romunija
- 6 Območje zavarovane krajine Bijambare, Bosna in Hercegovina
- 7 Narodni park Tara, Srbija

S projektom **ECO KARST** bomo na zavarovana kraška območja vseljali ocenjevanje ekosistemskih storitev, sonaravno podjetništvo pa predstavili kot oprilemljiv in obetaven poslovni model za podjetnike s pilornih območij. Najboljše ideje sonaravnega podjetništva bodo tudi širše promovirane.

Praktični pristopi k načinu ocenjevanja ekosistemskih storitev in uspešnemu razvijanju sonaravnega podjetništva bodo služili kot orodje za celotno Podonavje in Dinaride.

PROJEKTI PARTNERJI V SLOVENIJI:

Zavod za gozdove Slovenije

Večna pot 2, 1000 Ljubljana
+386 147000081

✉ aleksander.golob@zgs.si

✉ ana.bordjan@zgs.si

Notranjski regijski park

Tabor 47, 1380 Cerknica

Telefon: +386 17090636

✉ jost.stergarsek@notranjski-park.si

Fotografije iz:

1. J. Stegaršek
2. J. Madec
3. G. Nabic
4. H. Eberl
5. R. Milanović

5. A. Črnčič, RTZ
6. Foto arhiva Parka prirode Aouassal
7. K. Hauerriegelovic - net Bist
8. Shutterstock

16 PROJEKTIJNIH PARTNERJEV IZ 9 DRŽAV

ECO KARST - EKOSISTEMSKE STORITVE ZAVAROVANIH OBMOČIJ KRASA

Gomina sila lokalnega trajnostnega razvoja

Projekt je sofinanciran iz skladišč Evropske unije (ERDF, IPA)

KLJUČNO SPOROČILO

Ohranjanje narave in izboljšanje biotske raznovrstnosti na zavornih območjih kresa vodi k ustvarjanju novih delovnih mest in boljši kakovosti življenja lokalnih prebivalcev.

NAŠ CILJ

Prispeti k varovanju, ohranjanju in trajnostni rabi kraških ekosistemov v podonavju in Dinaridih z ozaveščanjem o ekosistemskih storitvah in spodbujanjem sonaravnega podjetništva na krajevni ravni.

Tranzicija od kmetijskega gospodarstva k gozdarstvu. Foto: H. Križanec

Tranzicija od kmetijskega gospodarstva k gozdarstvu. Foto: H. Križanec

Tranzicija od kmetijskega gospodarstva k gozdarstvu. Foto: H. Križanec

Tranzicija od kmetijskega gospodarstva k gozdarstvu. Foto: H. Križanec

NAŠ PRISTOP

V projektu ECO KARST razvijamo celovit pristop pri upravljanju z neravnimi viri in ga uresničujemo na sedmih pilotnih območjih. Na podlagi podrobne analize ekosistemov in z njimi povezanega prebivalstva razvijamo nove poslovne priložnosti, ki ne zagotavljajo zgolj novih delovnih mest, ampak prispevajo k ohranjanju narave in boljši kakovosti življenja lokalne skupnosti.

SODELOVANJE DELEŽNIKOV

Sodelovanje deležnikov pri načrtovanju upravljanja je temeljni pristop projekta. Deležniki so izbrani na podlagi vnaprejšnje proučitve njihove vloge na tem področju.

OPREDELITEV IN RAZVOJ SONARAVNEGA PODJETNIŠTVA

Na podlagi kart ekosistemskih storitev ter skrbne analize potenciala za sonaravno podjetništvo bodo izdelane karte Priložnosti za sonaravne dejavnosti (PSD) za vsako od pilotnih območij.

Projektnim sodelavcem bodo predstavljani primeri dobrih praks sonaravnega podjetništva. Poleg tega bodo deležniki seznanjeni z novimi, narejeni prijaznimi poslovnimi priložnostmi s podobnih območij v drugih državah.

Tranzicija od kmetijskega gospodarstva k gozdarstvu. Foto: H. Križanec

Tranzicija od kmetijskega gospodarstva k gozdarstvu. Foto: H. Križanec

Tranzicija od kmetijskega gospodarstva k gozdarstvu. Foto: H. Križanec

Tranzicija od kmetijskega gospodarstva k gozdarstvu. Foto: H. Križanec

AKCIJSKI NAČRTI IN SKUPNA STRATEGIJA TRAJNOSTNE RABE EKOSISTEMSKIH STORITEV NA KRASU

Z akcijskimi načrti bomo naslovili glavna vprašanja, vezana na trajnostno rabo ekosistemskih storitev na pilotnih območjih, in predlagali izboljšave pri upravljanju zavornih območij in ohranjanju njihove biotske raznovrstnosti. Poleg tega bodo akcijski načrti spodbujali lokalno prebivalstvo k sonaravnemu podjetništvu.

Strategija trajnostne rabe ekosistemskih storitev na kraških območjih bo temeljila na spoznanjih, ki bodo pridobljena v procesih izdelave akcijskih načrtov na pilotnih območjih s primeri sonaravnega podjetništva. Strategija bo vključevala priporočila za ohranjanje in trajnostno rabo ekosistemskih storitev.

Gozd: Kosciavcevo. Fotografija: (slovenski) javni inštitut za okolje in varnost. Foto: S. Štepec

KREPITEV ZMOGLJIVOSTI

Za projektne sodelavce s posameznih pilotnih območij so organizirana številna usposabljanja, da bi kar najučinkoviteje sodelovali z deležniki in dosegli kar najboljše rezultate. Izbrani deležniki s pilotnih območij so bili povabljeni na ekskurzijo v avstrijski narodni park Kalkalpen, kjer so spoznali primerne dobre prakse sonaravnega podjetništva. V okviru projekta bodo izdajali tudi lokalne in mednarodne mreže deležnikov.

KARTIRANJE IN VREDNOTENJE EKOSISTEMSKIH STORITEV

Kartiranje, ocenjevanje in vrednotenje ekosistemskih storitev na vseh sedmih pilotnih območjih opravljamo na podlagi prilagojenih metodologij, ki so bile razvite v okviru najprejšnjih znanstvenih študij.

Arno: občina. Fotografija: (slovenski) javni inštitut za okolje in varnost. Foto: S. Štepec